

2025-09-10

Regeringskansliet
Socialdepartementet

Diarienummer S2025/00422

Remissyttrande över Pensionsmyndighetens rapport Regeländringar – Svar på regeringsuppdrag

Pensionärernas riksorganisation, PRO, är Sveriges största pensionärsorganisation med cirka 260 000 medlemmar. Vi har av Socialdepartementet beretts möjlighet att inkomma med synpunkter på Pensionsmyndighetens rapport Regeländringar – Svar på regeringsuppdrag, med förslag om ändringar i socialförsäkringsbalken. PRO tackar för möjligheten att yttra sig över rapporten.

Inledande synpunkter

Det är angeläget att Pensionsmyndighetens handläggning kan effektiviseras. Pensionssystemets regler ska bidra till effektiv handläggning, motverka felaktiga utbetalningar och göra systemet enkelt för enskilda pensionärer. I det ljuset är Pensionsmyndighetens önskan att få lagstöd för att räkna om vissa pensionsförmåner utan föregående underrättelse vid ändrad utländsk pension naturlig. En effektivare handläggning bör kunna innebära kortare handlingstider vid myndigheten, vilket vore tacknämligt. Samtidigt får en strävan att effektivisera handlingsarbetet i myndigheten inte gå ut över enskilda pensionärers rättssäkerhet och insyn i beslutsprocessen.

Det är uppenbart att de frågor som Pensionsmyndigheten lyfter i rapporten får ökad relevans genom att antalet förmånstagare med utbetalning av garantipension respektive inkomstpensionstillägg kraftigt ökat de senaste åren samtidigt som antalet pensionärer som får del av pensionsutbetalningar från utlandet växer.

Att minimera risken för felaktiga utbetalningar ligger både i det allmännas och den enskildes intresse. Risken är allvarlig att misstag och förbiseenden från enskilda pensionärer leder till alltför stora pensionsutbetalningar och påföljande återkrav. Särskilt bostadstillägg för pensionärer riskerar att orsaka felaktigheter och återkrav. Utländsk pensionsinkomst är en källa till felaktigheter. Många pensionärer ansöker inte om bostadstillägg trots att deras ekonomiska förhållanden innebär att de har rätt till stödet. Enligt en skattning från Riksrevisionen var detta mörkertal så stort som 129 000 pensionärer under 2016 (se rapporten Mörkertal inom bostadstillägget, RiR 2019:22). PRO:s bedömning är att ett skäl för pensionärer att avstå ifrån att söka är rädslan att det uppstår felaktigheter som senare leder till återkrav och stora privatekonomiska risker. Åtgärder som kan

minska risken för felaktiga utbetalningar och återkrav är angelägna för att fler pensionärer ska vilja ansöka om det stöd de har rätt till.

Yttrande över utredningens förslag

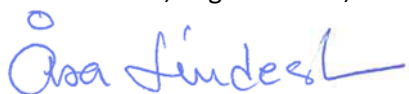
PRO *har inget att erinra* mot Pensionsmyndighetens förslag.

Förslaget framstår som angeläget och proportionerligt för att effektivisera Pensionsmyndighetens handläggning och minska risken för felaktiga utbetalningar. Att antalet pensionärer som uppbär pensionsförmåner som påverkas av pensionsutbetalningar från utlandet växer innebär att problemen med dagens regelverk hotar att växa ytterligare i framtiden.

PRO noterar att de potentiella effektiviseringsvinsterna med förslaget kan realiseras fullt ut endast under förutsättning att ett ändamålsenligt och digitaliserat informationsutbyte med utbetalande länder kan komma till stånd. Det är angeläget att ett sådant utbyte utvecklas, både för det allmänna och för enskilda.

PRO vill peka på att det finns en viss risk att felaktigheter i pensionsutbetalningar från utlandet inte upptäcks av berörda pensionärer om förslaget genomförs och underrättelse om förändringar från Pensionsmyndigheten uteblir när den utländska pensionen räknas om. Det är angeläget att myndigheten fortsätter att utveckla sin kommunikation med pensionärerna för att det ska vara tydligt hur de olika delarna av pensionen beräknas och att enskilda pensionärer har ansvar för att informera sig om eventuell utländsk pension.

Stockholm, dag som ovan,

Åsa Lindestam

Ordförande Pensionärernas riksorganisation